

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
7 Пж 2472/20
02.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Татјане Ђурице, као председника већа, судије Слободанке Виденовић и судије Тијане Поповић, као чланова већа, у парничном поступку по тужби тужиоца „Дуван“ АД Лесковац у стечају, Јужноморавских бригада бр. 83, кога заступа Саша Здравковић, адвокат у Вучју, Косте Стаменковића бр. 19, против туженог „Tamena trading“ ДОО Ниш, из Ниша, ул. 12. Фебруар бб, кога заступа Бојан Бончић, адвокат из Ниша, Синђелићев трг бр. 14, ради побијања правних радњи стечајног дужника, вредност предмета спора 10.000,00 динара, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Привредног суда у Лесковцу 9 П 535/16 од 29.01.2020. године, на седници већа одржаној дана 02.09.2020. године, донео је следећу

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба туженог као неоснована и пресуда Привредног суда у Лесковцу 9 П 535/16 од 29.01.2020. године, **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Изрека побијане пресуде гласи:

„УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиоца „Дуван“ АД Лесковац у стечају, па се утврђује да је без правног дејства према стечајној маси тужиоца Уговор о регулисању међусобних односа закључен дана 30.04.2010. године, а оверен пред Основним судом у Лесковцу дана 17.08.2010. године под бројем Ов1 бр. 9502/2010 који је тужилац закључио са туженим, а на основу ког је на туженог пренето право својине на:

- земљиште под зградом и објектом површине 2,61 ар у улици Јужноморавских бригада бр.83 на катастарској парцели број 4693 уписаној у листу непокретности број 40 за катастарску општину Лесковац;
- земљиште под зградом и објекат површине 40 м2 у улици Јужноморавских бригада бр.83 на катастарској парцели број 4693 уписаној у лист непокретности број 40 за катастарску општину Лесковац;
- ванкњижни објекат у поступку легализације - поткровље у згради површине 2,61 ар у улици Јужноморавских бригада бр.83 на катастарској парцели број 4693 у катастарској општини Лесковац са припадајућим земљиштем;
- ванкњижни објекат у поступку легализације - магацин површине 1,90 ара и поткровље површине 1,90 ара у улици Јужноморавских бригада бр. 83 на катастарској парцели број 4693 у катастарској општини Лесковац са припадајућим земљиштем и право државине на:

-земљиште под зградом и објекат, површине 56 м² у улици Јужноморавских бригада бр.83 на катастарској парцели број 4693 уписаној у лист непокретности број 40 за катастарску општину Лесковац;

-земљиште под зградом и објекат, површине 62 м² у улици Јужноморавских бригада бр.83 на катастарској парцели број 4693 уписаној у лист непокретности број 40 за катастарску општину Лесковац;

-земљиште под зградом и објекат, површине 8 м² у улици Јужноморавских бригада бр.83 на катастарској парцели број 4693 уписаној у лист непокретности број 40 за катастарску општину Лесковац;

-земљиште под зградом и објекат, површине 23 м² у улици Јужноморавских бригада бр. 83 на катастарској парцели број 4693 уписаној у лист непокретности број 40 за катастарску општину Лесковац;

-земљиште под зградом и објекат, површине 11 м² у улици Јужноморавских бригада бр. 83 на катастарској парцели број 4693 уписаној у лист непокретности број 40 за катастарску општину Лесковац;

-земљиште уз зграду - објекат, површине 1,27 ара у улици Јужноморавских бригада бр. 83 на катастарској парцели број 4693 уписаној у лист непокретности број 40 за катастарску општину Лесковац;

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени „Tamena trading“ ДОО Ниш да у стечајну масу тужиоца „Дуван“ АД Лесковац у стечају врати све непокретности из става првог изреке пресуде пренете на основу побијаног Уговора о регулисању међусобних односа закључен дана 30.04.2010. године, а овереног пред Основним судом у Лесковцу дана 17.08.2010.године под бројем Ов1 бр 9502/2010, у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 169.700,00 динара у року од 8 дана по пријему пресуде“.

Против наведене пресуде, благовремену жалбу подноси тужени због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, због битних повреда одредби парничног поступка те погрешне примене материјалног права са предлогом да Привредни апелациони суд жалбу усвоји и пресуду преиначи тако што ће тужбени захтев одбити.

Одговор на жалбу није дат.

Испитујући законитост и правилност побијане пресуде у границама одређеним одредбом члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд, као другостепени суд, налази да жалба није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене апсолутно битне повреде из одредбе члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на које овај суд пази по службеној дужности. Насупрот жалбеним наводима жалиоца, побијана пресуда није захваћена ни повредом из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, на коју се жалбеним наводима посредно указује будући да је изрека јасна, недвосмислена и сагласна са датим образложењем. Првостепени суд је дао јасне и стању у списима сагласне разлоге за своју одлуку.

Предмет тужбеног захтева јесте побијање правног посла стечајног дужника-тужиоца и то Уговора о регулисању међусобних односа који је закључен 30.04.2010. године а оверен пред Основним судом у Лесковцу 17.08.2010. године под Ов. бр. 9502/2010, који је закључен са туженим а по основу ког је тужилац на туженог пренео право својине на земљишту и ванкњижним објектима ближе наведеним у ставу 1. алинеја 1 до 4 побијане пресуде као и право државине на земљишту ближе наведеном у ставу 1. алинеја 5 до 10 побијане пресуде.

По спроведеном доказном поступку првостепени суд је утврдио да је поступак стечаја над тужиоцем покренут на основу тада важећих одредби члана 150. до 154.

Закона о стечају тако што је Народна банка Републике Србије обавестила Привредни суд у Лесковцу да је тужилац обуставио сва плаћања у непрекидном трајању од две године са стањем на дан 30.04.2011. године, те је првостепени суд дана 06.05.2011. године донео решење којим је покренут претходни поступак ради утврђења постојања разлога за покретање стечајног поступка и постојања правног интереса поверилаца за спровођење истог. Дана 07.07.2011. године поверилац „Banca Intesa“ АД из Београда поднела је предлог за спровођење поступка стечаја над стечајним дужником, овде тужиоцем. Решењем првостепеног суда Ст 270/2011 од 17.10.2011. године отворен је поступак стечаја над тужиоцем као стечајним дужником.

Даље је утврђено да је тужени са тужиоцем закључио Уговор о регулисању међусобних односа дана 30.04.2010. године те да је исти оверен пред Основним судом у Лесковцу дана 17.08.2010. године под Ов I 9502/2010. Наведеним уговором странке су се сагласиле да постоји доспело потраживање туженог према тужиоцу у износу од 104.570.559,00 динара, а на основу Уговора о продаји потраживања бр. 01/2010 од 10.02.2010. године који је оверен пред Општинским судом у Нишу Ов I 1086/2010, те да побијаним уговором уређују начин и модалитет враћања укупног дуга у износу од 13.210.000,00 динара те да тужилац, како би измирио свој дуг према туженом у наведеном износу, преноси туженом право својине и државине на непокретностима које су ближе наведене у уговору, односно изреци побијане одлуке. Надаље, првостепени суд је спровео доказ вештачењем од стране вештака грађевинске струке са задатком да вештак прегледом књиговодствене документације странака и документације које странке буду доставиле, сачини извештај о тржишној вредности некретнина наведених у петитуму тужбеног захтева, у време закључења побијаног уговора. Из достављеног налаза и мишљења судског вештака, који је првостепени суд прихватио у целини налазећи да је дат стручно у складу са правилима струке, првостепени суд је утврдио да тржишна вредност наведених непокретности на дан вештачења 23.11.2018. године износи 63.257.973,00 динара или 533.960,00 еура, док тржишна вредност на дан 30.04.2010. године, када је закључен побијани правни посао, Уговор о регулисању међусобних односа, износи 53.005.301,00 динара.

Применом одредбе члана 127. став 2. Закона о стечају, првостепени суд закључује да је побијани правни посао, Уговор о регулисању међусобних односа, закључен дана 17.08.2010. године када је оверен пред Основним судом у Лесковцу, будући да је овера потписа уговарача услов за пуноважност наведеног посла у смислу члана 4. тада важећег Закона о промету непокретности. Даље, налазећи да је предлог за покретање стечајног поступка поднет 07.07.2011. године када је поверилац Banca Intesa АД Београд поднела предлог за спровођење поступка стечаја над тужиоцем и имајући у виду да је правни посао предузет 17.08.2010. године закључује да је правни посао закључен у последњих дванаест месеци пре подношења предлога за покретање стечајног поступка, те да је испуњен један од услова за побијање правног посла по основу неуобичајеног намирења у смислу одредбе члана 121. Закона о стечају. Првостепени суд образлаже да је побијеним правним послом утврђено новчано потраживање туженог према стечајном дужнику у износу од укупно 104.570.559,00 динара али да је уговорено да се измири износ од 13.210.000,00 динара и то тако што се уместо уобичајеног намирења односно исплате новца саобразно уговору, потраживање намирује тако што се прометују непокретности. Стога, како се радило о неуобичајеном намирењу, па како су испуњени општи услови из одредбе члана 119. Закона о стечају, као и посебан основ из члана 121. истог прописа, то је применом цитираних као и одредби члана 127. и 130. Закона о стечају одлучио као у изреци. Додатно, првостепени суд образлаже да су испуњени услови за побијање и по основу намерног оштећења поверилаца будући да из налаза вештака закључује да су

очигледно прометоване непокретности у незнатну накнаду и то у време када је стечајни дужник био у непрекидној блокади две године, што туженом није могло бити непознато с обзиром да је уговорио испуњење свог потраживања на неуобичајени начин, па да су испуњени услови и за побијање по основу намерног оштећења поверилаца у смислу одредбе члана 123. Закона о стечају.

Одлука првостепеног суда је правилна иако се сви наводи образложења побијане одлуке не могу прихватити као исправни.

Одредбом члана 119. став 1. Закона о стечају је прописано да правне послове и друге правне радње закључене, односно предузете пре отварања стечајног поступка, којима се нарушава равномерно намирење стечајних поверилаца или оштећују повериоци, као и правне послове и друге правне радње којима се поједини повериоци стављају у погоднији положај (погодовање поверилаца), могу побијати стечајни управник, у име стечајног дужника и повериоци, у складу са одредбама овог закона, а у ставу 4. да побијање се може вршити од дана отварања стечајног поступка до дана одржавања рочишта за главну расправу.

Одредбом члана 121. Закона о стечају, предвиђено је да правни посао или правна радња којима се једном повериоцу пружа обезбеђење или даје намирење које он уопште није имао право да тражи или је имао право да тражи али не на начин и у време када је предузето, могу се побијати ако су предузети у последњих дванаест месеци пре подношења предлога за покретање стечајног поступка.

Према одредби члана 127. став 2. наведеног прописа, сматра се да је правни посао закључен онда када су испуњени услови за његову пуноважност, а ако је за пуноважност неког правног посла потребан упис у земљишну књигу или у регистар бродова, ваздухоплова или патената, односно у другу јавну књигу или регистар, сматра се да је правни посао закључен онда када је захтев за упис поднет одговарајућем органу.

Одредбом члана 130. став 1. Закона о стечају, предвиђено је да ако захтев за побијање правног посла или друге правне радње буде правноснажно усвојен, побијени правни посао односно правна радња немају дејство према стечајној маси, а противник побијања је дужан да у стечајну масу врати сву имовинску корист стечену на основу побијеног посла или друге радње.

Побијати се могу само пуноважни правни послови односно радње предузете пре отварања стечаја јер ништави немају правно дејство ни према коме па ни према стечајној маси. Друго, побијању се приступа онда када у стечајној маси нема довољно средстава за намирење поверилаца а то је претпоставка. Ову претпоставку противник побијања може обарати. У конкретном случају то није било спорно будући да се поступак стечаја спроводи банкротством тужиоца као стечајног дужника, а тужени претпоставку није ни обарао, те се закључује да су предуслови за побијање правног посла испуњени.

Да би се правни посао успешно побијао потребно је да буду испуњени општи услови из одредбе члана 119. Закона о стечају као и неки од основа побијања из одредбе члана 120. до 123. Закона о стечају.

Општи услов побијања да је правним послом, односно другом правном радњом нарушено равномерно намирење стечајних поверилаца или су исти оштећени или су поједини повериоци стављени у погоднији положај. И овај услов је испуњен будући да је побијеним уговором тужилац омогућио туженом да се намири изван поступка стечаја и мимо правила о сразмерном намирењу поверилаца истог исплатног реда.

Најзад, правилно је закључио првостепени суд да се ради о неуобичајеном намирењу будући да је тужени побијеним правним послом своје новчано потраживање уместо на уобичајени начин - исплатом новца намирио прометовањем непокретности.

Отуда, како је побијени правни посао закључен у оквиру рока од 12 месеци пре подношења предлога за спровођење поступка стечаја, а како то правилно закључује суд, правилно примењујући и одредбу члана 127. став 2. Закона о стечају према којом се посао сматра закљученим оног дана када су испуњени услови за његову пуноважност, а то је у конкретном случају дан овере уговора, то произилази да је правилно одлучио првостепени суд када је утврдио да је побијени правни посао без дејства према стечајној маси као у ставу 1. и обавезао туженог да врати корист коју је стекао побијеним правним послом као у ставу 2. побијане пресуде.

Жалбени навод жалиоца да тужилац није доказао да се повериоци оштећују нити који се повериоци оштећују нити у којој мери се не може прихватити као основан. Општи услов побијања јесте да се или повериоци оштећују каква је нпр. ситуација отуђења имовине без икакве накнаде, или да се нарушава равномерно намирење поверилаца како је нпр. ситуација у којој се неки поверилац намирује у већем обиму него што би се намирио у поступку стечаја или тако што се повериоци погодују када им се нпр. пружа обезбеђење или се намирују мимо поступка стечаја пре осталих повериоца. У конкретном случају се ради о погодовању јер је туженом омогућено да се намири ван поступка колективног намирења и то преносом непокретности. Начело једнаког третмана и равноправности из одредбе члана 4. Закона о стечају подразумева једнак положај поверилаца истог исплатног реда односно исте класе у поступку реорганизације а у конкретном случају тужилац је привилегован тако што је намирен па макар и делимично преносом непокретности пре поступка стечаја чиме му је омогућен повољнији третман и нарушено наведено начело.

Погрешно наводи жалилац да се ради о уобичајеном намирењу повериоца. Управо супротно, уобичајено намирење новчане обавезе јесте исплата одговарајуће суме новца. Свакако је могуће да уговорне стране међусобне обавезе измирују и на неки други начин нпр. пребијањем али то подразумева да у сваком конкретном случају противник пребијања доказује да су уговорне стране уобичајено поступале на наведени начин. У том смислу ваља разликовати „уобичајено привредно пословање“ и уобичајено намирење у смислу одредби Закона о стечају. Замена испуњења није неуобичајени правни посао у привреди, али је уобичајено да се новчане обавезе измирују исплатом а онда када се обавеза исплате замени другом обавезом какав је пренос власништва, односно државине, посебно када је дужник неспособан за плаћање, онда се свакако ради о неуобичајеном измирењу конкретне обавезе.

Наводи жалбе да стечајни повериоци нису оштећени не могу се сматрати као основаним будући, да као што је наведено, тужени није доказао да у стечајној маси има довољно средстава за намирење поверилаца. У том смислу без утицаја је тврдња да је његово потраживање износило много више будући да је у конкретном случају предмет побијања уговор којим је регулисано начин измирења обавезе од 13.210.000,00 динара.

Тачан је жалбени навод да се побијати могу правни послови и правне радње само до одржавања рочишта за главну деобу. Међутим, нити је тужени истакао тврдњу да је рочиште за главну деобу одржано, нити је то било спорно, па стога супротно жалбеним наводима суд ту чињеницу није морао посебно да утврђује.

Жалбени наводи жалиоца којим указује да је доказни предлог тужиоца за извођење доказа вештачењем на околност вредности пренете имовине неблаговремен јесте указивање на релативно битну повреду из одредбе члана 374. став 1. а у вези са чланом 214. став 1. Закона о парничном поступку. Међутим, наведена повреда није утицала на правилност одлуке између осталог и због тога што се радило о неуобичајеном намирењу па вредност имовине и није од пресудног значаја за одлуку у овој правној ствари. Отуда је ирелевантан и навод жалбе о томе да вештак није имао потребну лиценцу.

Тачан је жалбени навод жалиоца да није било места примени одредбе члана 123. Закона о облигационим односима будући да намера оштећења као посебан субјективни однос уговорних страна према одређеној последици, није утврђен али ни наведено није од утицаја на правилност одлуке будући да, како је другостепени суд већ образложио, су испуњени услови за побијање неуобичајеног намирења.

Следом реченог произилази да је на правилно утврђене релевантне чињенице, првостепени суд правилно применио одредбе материјалног права и то члана 119, 121, 127. и 130. Закона о стечају, те да је самим тим правилна и одлука као у ставу првом и другом побијане одлуке.

Правилна је одлука о трошковима поступка донета правилном применом АТ и ТТ.

Следом реченог применом одредбе члана 390. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

ТЂ/СР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА – СУДИЈА
Татјана Ђурица с. р.

За тачност отправка